



Funded by
the European Union

ReLOaD

Regional Programme on Local
Democracy in the Western Balkans



Istraživanje omladinskih politika i potreba mladih u 25 opština u Crnoj Gori

CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS

PUBLIC

MEDIA

COMMUNITIES

INSTITUTIONS

OBUHVAT



ReLOaD
Regional Programme on Local
Democracy in the Western Balkans



25

lokalnih samouprava

3.006

mladih od 15–30

20

mladih u fokus
grupama OSI, NEET

104

kvantitativno istraživanje
sa NEET

Šta ovo omogućava?

- Podatke o percepcijama i potrebama NEET kategorije mladih
- Mapiranje potreba institucija i organizacija koje rade sa mladima na lokalnom nivou
- Preporuke za unapređenje sistema

Opšti obuhvat i nalazi

- NEET grupa je najzastupljenija sa srednjim obrazovanjem: čak 75% ove grupe ima srednje obrazovanje, dok samo 9,6% ima visoko obrazovanje
- Formalno završava školovanje, ali ne proizvodi automatski zapošljivost, profesionalnu orijentaciju ni osjećaj institucionalne podrške
- NEET mladi najviše zastupljeni u Andrijevici, Nikšiću, Pljevljima, Podgorici, Rožajama i Ulcinju

Akteri za doseganje NEET mladih



Glavni jaz: neregistrovani NEET mladi i drugi koji su izvan postojećih servisa.

Šta su rekle institucije?



ReLOaD
Regional Programme on Local
Democracy in the Western Balkans



OPERATIVNI NIVO

ograničeni administrativni i
ljudski kapaciteti

**Organizovati obuke za
službenike i mobilne
timove.**



INSTITUCIONALNI NIVO

nedovoljno razvijen sistem
praćenja i evaluacije politika
prema mladima

**Sistem treba dodatno
unaprijediti.**



PODACI

nedostatak razvrstavanja
podataka prema ključnim
kategorijama

**Obezbjediti dobru
osnovu – podaci i
istraživanja**

**Unaprijediti rad pojedinačnih instituciju, koordinisano djelovanje i razmjenu podataka i
informacija.**

Šta su rekle omladinske NVO?



KANALI KOMUNIKACIJE

formalni kanali, poput web sajtova i mejlova, percipiraju se kao spori, nejasni i distancirani

Digitalizacija procesa.



DOSTUPNOST PODRŠKE

učesće se često svodi na uzak krug već aktivnih mladih, dok većina ostaje isključena

Jednak tretman i uključivanje mladih iz NEET kategorije.



MAPIRANJE NEET I KARIJERNO USMJERAVANJE

Karijerno usmjeravanje je nedovoljno razvijeno

Mapiranje NEET još u obrazovnom sistemu.

Unaprijediti sistem ranog mapiranja NEET i usmjerenog i praćenog djelovanja.

Šta su rekli donatori?



KOORDINACIJA

nedostaje jasna koordinacija, definisanje uloga i odgovornosti, kao i operativni mehanizmi

Kreiranje jasnog sistema.

SPROVOĐENJE MJERA I POLITIKA

učesće mladih i dalje samo formalno

Odgovorno i funkcionalno uključivanje mladih.

USKLAĐENA PODRŠKA

Međunarodne organizacije rade u skladu sa svojim programima.

Redovna koordinacija donatorske podrške.

Jačanje institucionalnih kapaciteta, unapređenje međusektorske i vertikalne saradnje, uspostavljanje funkcionalnih sistema monitoringa i evaluacije, kao i razvoj inkluzivnih i na podacima zasnovanih pristupa koji će omogućiti stvarno uključivanje svih mladih

Šta su rekli NEET mladi?



ZAPOŠLJAVANJE

- 1 Trećina NEET mladih razmatra odlazak iz lokalne sredine (nezaposlenost, neuključenost u obrazovanje)
- 2 66% NEET mladih misli da je potrebna „veza“
- 3 Udaljenost posla 45,2% NEET mladih
- 4 11,5% NEET mladih radi “na crno”, dok čak 35,6% radi povremeno
- 5 82,7% NEET mladih nikada nije pohađalo kurs, seminar i sl.

Šta su rekli NEET mladi?



ZAPOŠLJAVANJE

- 1 Prekid tranzicije od obrazovanja do zaposlenja, što utiče ne samo na ekonomski i socijalni već i na psihološki status - rizik od demotivacije, pasivizacije i unutrašnjeg prihvatanja marginalne pozicije
- 2 Pasivno provođenje vremena postaje indikator smanjene društvene participacije
- 3 Rizik za mentalno zdravlje, zbog rizika od vršnjačkog nasilja, govora mržnje, uvreda i negativnih uticaja na društvenim mrežama
- 4 Mladi iz sjevernih opština – neformalno tržište, manje opcija slabo plaćenih poslova, zaposlenje preko veze

Šta su rekli NEET mladi?



AKTIVIZAM

- 1 41,3% NEET mladih smatra da ne može uticati na promjene (udaljenost - od škole, posla, institucija, vršnjačkih mreža i javnog prostora)
- 2 Samo 15,4% pripada političkoj partiji, NVO ili neformalnoj grupi građana
- 3 76,9% navodi da nema saradnju sa kancelarijom za mlade, 81,7% sa lokalnim savjetom, 76,9% sa omladinskim klubom ili centrom i 81,7% sa NVO sektorom
- 4 55,8% NEET mladih nije na birou rada

Šta su rekli NEET mladi?



KULTURA I ZDRAVLJE

- 1 25% mladih ide jednom mjesečno, a 13% nikada na kulturne događaje
- 2 Nikotinske proizvode koristi 40%, u igrama na sreću 26%, a psihoaktivne supstance koristi 2,9%
- 3 9,6% NEET mladih je prijavilo probleme sa mentalnim zdravljem, a 16,3% NEET mladih ne želi da govori o tome

PREPORUKE



INFORMISANOST JE TEMELJ - Ispitanici/ce navode da informacije do njih ne dolaze sistemski, već slučajno, posredno i neredovno.

- 1 Politike promjeniti sa “ponude programa” ka logici “praćenog puta”
- 2 Potreban terenski rad, jer oni najčešće nijesu u institucijama u kojima ih sistem očekuje
- 3 Transparentni lokalni programi zapošljavanja, javno dostupni kriterijumi za podršku, aktivno uključivanje mladih u kreiranje politika, mobilni omladinski servisi u opštinama sa slabom dostupnošću
- 4 Unaprijediti rano mapiranje NEET I karijerno savjetovanje
- 5 Jačanje kapaciteta lokalnih aktera, bolja koordinacija institucija, razvoj mehanizama dosezanja, uključivanje civilnog sektora, povezivanje obrazovanja sa tržištem rada i jasnije mjerenje efekata programa



Funded by
the European Union

ReLOaD

Regional Programme on Local
Democracy in the Western Balkans



CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS

dzenana.scekic@undp.org

Istraživanje dostupno na:
www.undp.org/montenegro
Projekti - ReLOaD3

COMMUNITIES

PUBLIC

INSTITUTIONS